

endogsaa sige med Sikkerhed, vil lede til en ikke ubetydelig Nedgang i de Indtægter, som hidtil tilflyde Statskassen. Jeg haaber derfor, at det ikke vil undre det ærede Thing, at jeg har fundet det rigtigt paa dette Stadium og med disse Udsigter at forelægge Thinget et Forslag, hvorved det bliver muligt for det at afgjøre, om det ikke maatte være rigtigt netop paa det heromhandlede Omraade at skaffe Staten en ikke ringe Merindtægt. Jeg tror, at ikke saa Omstændigheder tale for, at man netop benytter Brændevinsbestatningen som et passende Objekt for at tilvejebringe en saadan større Indtægt, og jeg skal fortælle paapege forskellige saadanne. Jeg skal først tillade mig at henpege paa fremmede Lande. Vi vide jo, at saavel vore Nabolande som ogsaa andre, og det meget mere udviklede Stater, som f. Ex. England og Nordamerika, ad den Vej, hvorom der her er Tale, skaffe sig en forholdsvis langt større Indtægt end vi. I vore Nabolande skaffer man sig saaledes en dobbelt saa stor Indtægt af Brændevinsbestatningen og i de andre nævnte Lande endog en 4 til 5 Gange saa stor Indtægt, idet man der belaster denne Produktion med en 4 til 5 Gange saa stor Afgift som den, der efter mit Forslag vil falde paa Brændevinsproduktionen. Dette Exempel er ganske vist maasse ikke fuldstændig slaaende, men det viser dog, at andre Stater ved deres Overveelse af, paa hvilken Maade man bedst kunde skaffe Statskassen en større Indtægt, have fundet, at denne Vej særlig egnede sig dertil.

Der er dernæst et Hensyn, som man naturligvis maa tage i denne Retning, og det er Hensynet til Fabrikkerne, der jo ere Statens trængne Skatteopkrævere paa nærværende Omraade. Og, hvis Forhøielsen derfor maatte antages at ville blive i høi Grad trykkende for dem eller for Produktionen i det Hele, saa vil jeg indrømme, at det vilde kunne fremkalde væsentlige Betæneligheder ved at indføre en yderligere Forhøielse. Jeg tror imidlertid at turde paastaa, at den Forhøielse, som her af mig er foreslaaet, ialtfald ligeoverfor Fabrikkerne, maa anses for at være meget lempelig. Der kan jo herved ikke ses bort fra, at Raaproductets Pris ofte tilvejebringer

en meget større Forskjel i de Udgifter, der for Fabrikkerne ere forbundne med Fabrikationen, end hvad der her kan være Tale om. Vi have jo indenfor en Række af ikke saa overordentlig mange Aar kjendt en Forskjel i Prisen paa Byg fra 27 Mark og til 7 Nigsdaller, for at nævne Summer, som jeg ikke tror, at Noget vil kontestere. Hvad altsaa det Hensyn angaar, som man ganske vist i denne Retning bør tage, da er der, som sagt, ikke Anledning til at vente, at der fra Fabrikkerne Side vil kunne gøres grundede Indvendinger imod Forhøielsen.

Der staar saaledes endnu kun eet Spørgsmaal tilbage, og det er, hvorledes den foreslaaede Forhøielse maa antages at ville virke ligeoverfor Konsumenterne. Ogsaa i saa Henseende tror jeg imidlertid, at Sagen stiller sig saa, at Brændevinen maa siges særlig at anbefale sig som et passende yderligere Bestatningsobjekt. Det er jo givet, at en overordentlig stor eller dog en meget stor Del af Brændevinen ikke benyttes til Næring, ialtfald ikke til Næring for den Klasse af Samfundet, som man maa anse for den mindre bemidlede og som den, der væsentligst maa tages Hensyn til, naar der er Spørgsmaal om Bestatningsbestemmelser. En Fjerdedel mindst af Produktionen af Brændevin benyttes til industrielle Diemed, til Fabrikation af Vin, af Parfumer og af andre saadanne Ting, som ialtfald ikke med Nødvendighed bruges af den ubemidlede Del af Samfundet. Og, hvad den øvrige Del af Produktionen angaar, da er det utvivlsomt, at Brændevin nydes af de Bemidlede udenfor Hovedstaden i et meget stort Omfang, idet den jo der bruges, saa at sige, i hver Mandes Hus. En stor Del deraf nydes altsaa af den Klasse af Befolkningen, til hvis Pung man i saa Henseende ikke behøver at tage noget særligt Hensyn. Hvad derhos den Del angaar, der nydes af den arbejdende Befolkning, da er det klart, at det paa de fleste eller dog paa overmaade mange Steder er Arbeidsgiverne, der indkjøbe den Brændevin, der er nødvendig til Arbeidernes Ernæring, og til dem behøver man nu heller ikke at tage noget videre Hensyn. Og naar Spørgsmaalet saa endelig